

Pracovní list

ke stálé expozici:
Život a dílo
Josefa Kajetána Tyla

Středočeský kraj

Josef Kajetán Tyl se narodil v Kutné Hoře 4. února 1808 za vlády rakouského císaře a českého krále

_____ ,
tedy v době, kdy evropská bojiště ovládala vojska francouzského císaře

Od roku 1822 studoval na gymnáziu v Praze.
V roce 1826 přešel na gymnázium do Hradce Králové, kde bydlel u tamního profesora a dramatika _____,

autora her **Divotvorný hrnec**, **Rohovín čtverrohý** nebo **Každý něco pro vlast**.

Po návratu do Prahy se stal ochotnickým hercem, spisovatelem, dramatikem, překladatelem a redaktorem. Jako redaktor působil v několika časopisech. Jedním z nich byl i časopis **Jindy a nyní**, který vychází dodnes pod názvem _____. Jedná se tak o naše nejdéle vycházející zábavné periodikum.

V revolučním roce 1848 sympatizoval s českými liberály v čele s _____, autorem **Dějin národa českého v Čechách a v Moravě**, a Karlem Havlíčkem Borovským, který v Kutné Hoře vydával svůj časopis _____ a který byl později internován v tyrolském městě _____.

Po uzavření české scény při Stavovském divadle v roce 1851 se Tyl až do své smrti v roce 1856 živil jako _____.
Pohřben je na hřbitově u kostela sv. Mikuláše v _____.

Tylovo literární dílo lze rozdělit na prózu a divadelní hry. V próze se obracel nejen k slavné historii českého národa, ale věnoval se i své současnosti. Historická novela **Dekret kutnohorský** připomíná události roku _____, které měly za následek _____.

Naproti tomu povídka **Rozervanec** je až karikaturním zpodobněním Tylova současníka a největšího českého básníka období romantismu _____.

Ve svých divadelních hrách Tyl čerpal nejen z historie a současnosti, ale obracel se i k báchorkám, tedy tématům pohádkovým. Do první skupiny patří jedna hra z kutnohorského prostředí, která reflektuje odbojné povstání z let 1494 až 1496. Jedná se o hru _____.

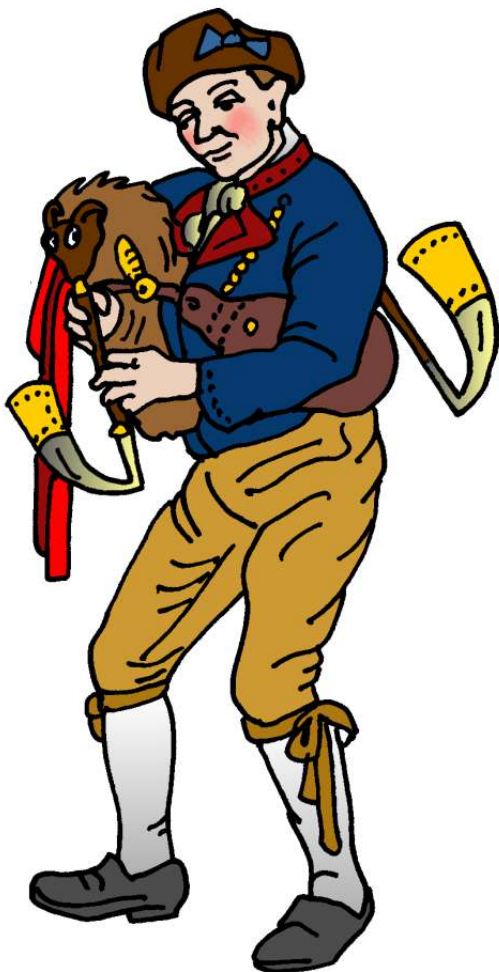
Jak už sám název napovídá, výsledkem povstání byly popravy v Poděbradech a na Křivoklátě.

Další historickou hrou jsou např. **Krvavé křtiny čili Drahomíra a její synové**. Víte, kdo byli tito dva Drahomířini synové?

_____ a _____.

Hrami ze současnosti jsou např. **Pražský flamendr**, **Bankrotář** nebo **Chudý kejklíč**. Byla to právě hra _____, ve které hrál Tyl sám sebe i ve svém posledním představení v Českých Budějovicích.

Mezi Tylovy dramatické báchorky patří především _____, **aneb Hody divých žen**, ve které hlavnímu hrdinovi _____ dělají společnost hodný Kalafuna a zrádný Vocilka.

Zcela mimo všechny kategorie stojí veselohra **Fidlovačka**, jejíž celý název zní

_____. Zde poprvé zazněla píseň **Kde domov můj**, jejíž hudbu složil

_____. Píseň ve hře hraje a zpívá slepý hudebník Mareš, který hraje na _____.

A nakonec jedna prémiová otázka. Umíte následující čtyřverší přiřadit k některému z Tylových literárních děl?

**V kraji znáš-li bohumilém
duše útlé v těle čilém,
mysl jasnou, vznik a zdar,
a tu sílu, vzdoru zmar.**

Ano, opravdu se jedná o _____.

